



PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK  
refpasaret.hu

Pasarét, 2017. március 23.  
(csütörtök)

Horváth Géza

# HARCBAN AZ ELLENSÉGGEL

**Énekek:** 604; 680

**Alapige:** 1Sámuel 17,45-47

*Dávid így felelt a filiszteusnak: Te karddal, lándzsával és dárdával jössz ellenem, de én a seregek Urának, Izráel csapatai Istenének a nevében megyek ellened, akit te kicsúfoltál. Még ma kezembe ad téged az Úr, leváglak, és a fejedet veszem. A filiszteusok seregének a tetemét pedig még ma az égi madaraknak és a mezei vadaknak adom. És megtudja mindenki a földön, hogy van Isten Izráelben. És megtudja az egész egybegyűlt sokaság, hogy nem karddal és lándzsával szabadít meg az Úr. Mert az Úr kezében van a had, és Ő ad a kezünkbe benneteket.*

**Imádkozzunk!**

Úr Jézus Krisztus, áldunk és magasztalunk, hogy így szólíthattunk: győztes nagy királynak. Kicsit szégyenkezve énekeltem és énekeltük, hogy mi lennénk a dicső csapat, amelyiket biztatsz, buzdítasz, bátorítasz újabb harcokra.

Köszönjük, hogy úgy nézhetünk reád, Úr Jézus, mint győztesre, és taníts meg bennünket ennek tudatában élni, hogy aki a győzteshez tartozik, az maga is győztes. Hiszen a szövetségesekre is kihat a győzelem. Aki győz, annak a szövetségesei is győztesek kell, hogy legyenek, akármilyen kicsik és akármilyen gyöngék.

Hálát adunk neked, hogy ma este is itt lehetünk az ige közelében. Magasztalunk téged, mert adsz ígét erre a mai napra is nekünk. Kérünk, hogy mindent csendesíts el bennünk, szívünkben, gondolatunkban. Azt is, amit otthonról hoztunk, ami az úton ért bennünket.

Köszönjük, hogy ebben a csendes estében megszólalsz. Add, hogy szavad ne csak fülig, hanem szívig érjen. Hallgass meg bennünket örökkévaló kegyelmedért, kérünk.

Ámen.

### Igehirdetés

Kedves gyülekezet, talán csodálkoztok, hogy miért olvasom az igét innen a Bibliának a legismertebb történetéből, hiszen akik itt ülnek, gondolom, hogy majdnem mindannyian kívülről tudják ezt a történetet. És még csak nem is csak egyházi berkekben, hanem azon kívül is ismerik Dávid és Góliát történetét. Mégis olyan hangsúlyos lett nekem ma, mert ez volt a napi ószövetségi igénk, ez a néhány verssor, amelyben szinte a történet lényegét olvassuk, egy drága összefoglalást olvasunk erről a harcról.

Az jutott eszembe, hogy nem az a kérdés, hogy egy bibliai történetet mennyire ismerünk, hanem mennyire ismerjük annak lelki üzenetét. Mennyire tudjuk, hogy mit mond az nekünk.

Éppen ezért három dolgról szeretnék szólni. Az elsőről hosszabban, a másik kettőről rövidebben. Először is legyen szó arról, hogy mit tudunk meg Dávidról. Másodsor: mi lesz Góliát vége, harmadszor pedig milyen bizonyágot jelentett ez a csata, harc, ez a történet a környezetükben. Nemcsak a sokaságban, hanem Dávid mond egy ilyen mondatot: „Tudja meg az egész föld...” Nyilván itt arra gondolt, hogy minél többen tudják meg azt, hogy tulajdonképpen mi történt ott ebben a harcban.

Két fél áll egymással szemben. Nem is Dávid és Góliát áll itt egymással szemben, még csak nem is azt mondom, hogy a filiszteusok és Izrael népe áll itt egymással szemben, bár a látszat ez, hanem a valóság az, hogy két ellenséges hatalom áll itt egymással szemben. Egy mennyei hatalom áll itt szemben egy ördögi hatalommal. Egy testi hatalom áll egymással szemben egy lelki erősséggel. Éppen ezért van nekünk tanulsága ennek az igének, mert ezek a hatalmak nem változtak az idők folyamán. Nem változott az ellenség sem. — Luther írta énekében, hogy az ős-ellenség most is üldöz még. Ezt 500 évvel ezelőtt írta. De valljuk meg őszintén: ez ma is igaz.

Hálát adhatunk azért, hogy a mi Istenünk sem változott, mert Ő az lesz, aki volt, nem változik, mert nála nincs változás vagy változásnak árnyéka. Az Újszövetségben Pál apostol írt különösen erről a lelki harcról, amelyik folyik. Pál apostol úgy ír róla, hogy nem test és vér ellen van tusakodásunk, hanem levegőbeli hatalmasságok ellen.

Érdekes itt a harc kérdése, mert látjuk, hogy Dávid az, aki szembeszáll, aki indul a harcba. A többiek sok mindent fontolgatnak, sok minden miatt aggódnak, félnek és rettegnek. De ők nem akarnak harcba menni. Az újjászületett ember rögtön harctéren találja magát. — Én azt szoktam mondani, hogy ez jelzi az újjászületett valóságát. Úgy fogja érezni, mintha azon nyomban egy harctéren találná magát. Elsősorban nem azért, mert ő harcol, hanem azért, mert ellene fognak harcolni.

Éppen ezért, amikor ez a Dávid elindul, hogy legyőzze Góliátot, figyeljük meg, hogy a testi emberek le akarják beszélni. Hadd legyen ez az első üzenete az igének: Ne hagyd magad lebeszélni!

Le akarják beszélni, még maga Saul is, akinek pedig az lett volna az érdeke, hogy mindegy, ki, csak valaki segítsen rajtunk, győzze le ezt a hatalmas em-

bert, aki úgy áll előttünk, mint egy hústorony. Csak valaki némíttassa el, és szerezzen nekünk győzelmet. — De hát le akarják beszélni.

Mindig eszembe jut ilyenkor a Zarándok útja. Remélem sokan olvasták, amikor a zarándok el akar indulni Romlás városából a mennyei Jeruzsálem felé. Ránehezdednek a bűnei, elrontott élete, és mihelyt elindulna, — mert ez harc, hogy induljon egy ismeretlenbe —, az első a családja, aki le akarja beszélni. Rögtön ott van a felesége, ott vannak a gyermekei.

Láttam erről egy DIA-sorozatot is, mert egyik lelkész kollegánk szerette ennek a vetítését. Csak úgy kapaszkodnak bele ebbe az emberbe azok, akik le akarják beszélni. — A hívő embernek először is szemben kell állnia a lebeszélőkkel. Itt nem is Góliát az első ellenség. Nehogy azt gondoljuk, hogy az igazi ellenség Góliát. Nem, Saul, Izráel első királya éppen olyan ellenség volt. Miért volt ellenség? Azért, mert le akarta beszélni egy hitbeli döntésről. Le akarta beszélni egy megtapasztalt győzelemről. Le akarta beszélni az engedelmességről. Le akarta beszélni a bátorságról. — Saul volt az első ellenség. A hívő ember is ezzel fog szembesülni, hogy jaj, de sokan akarják lebeszélni.

Bizonyára, amikor elindultunk a hit útján, remélem, hogy mindannyian átértük, hogy amikor úgy akartak bennünket lebeszélni: nem kell azt olyan komolyan venni. Elmondták jóra való rokonaink, ismerőseink vagy barátaink, hogy „mi is járunk templomba”. Igaz, hogy amikor visszakérdeztük: mikor? Évente egyszer, vagy kétevente kétszer, ez volt a válasz. Tehát mi is járunk, nem kell azt olyan komolyan venni.

Amikor valaki a Bibliát a kezébe veszi és elkezdi olvasni, akkor ezzel fog találkozni: „nekünk is van Bibliánk”. Na de hát mindig azt bújni? Pedig még egyikünk sem halt bele abba, hogy mindig a Bibliát bújtuk. Mert valljuk meg őszintén: sokkal többet is lehetett volna olvasnunk. Sokkal több ígét is lehetett volna ismernünk. De nem haltunk bele, nem vettük olyan nagyon komolyan, csak a világ azt mondja: lebeszélni! Mindig a templomba menni? Ó, ha ráérünk. A lebeszélők azt mondják: ha nincs más dolgod, akkor passzióból is elmehetsz. De ha dolgod van, ha családi ügyek vannak, családi programok vannak, meg összejövetelek, akkor persze, hogy azt válaszd, mert az a legfontosabb, mert az „szeretet”. — Dávidnak tehát meg kell vívnia azt a harcot, hogy Saul le akarja őt beszélni.

A második, amiben Dávidnak győznie kell, az az, hogy le kell győznie azt, hogy ő Saul fegyvereiben menjen harcolni. Mert Saul jóindulatúan ráadja az ő páncélját, fegyvereit. Beöltözteti ezt a kis fiúcskát, aki a juhok mellől jön. Azután Dávid ezeket ledobja magáról és azt mondja: nem bírok én ezekben járni.

Milyen nagy harc, hogy a mi fegyvereink és eszközeink, azok nem testiek és nem világiak. A hívő nem ezekkel harcol. A hívő nem ezekben arat győzelmet. A hívőnek vagy egy fegyverzete, amiről az Újszövetségben beszél nekünk az ige: „Öltsétek magatokra az Isten minden fegyverét.” És a hívő embernek nagy harc az, amikor meg kell harcolnia saját magában és az Úr előtt ezt a harcot, hogy a mi fegyvereink nem lehetnek testiek. Én nem mehetek azokkal az eszközökkel harcba, amivel Saul megy, és amit Saul ajánl. Egészen más eszközökkel.

Szeretem azt az éneket, mert az egyik sora azt írja, bizonyára figyeltétek, hogy „Hullj térdre, mert csak az győz, ki térden állva küzd.” Érdekes harci mód az, hogy térden állva küzdeni. És mégis eredményes! Mégis jó és mégis kiváló! — Dávid tehát elindul a harcba.

Dávidot úgy látjuk itt az igében, és ez fontos, hogy neki tulajdonképpen ez nem magánügye. Ami miatt, ha lehet így mondani, hogy felkapja a vizet ez a fiatal fiú, az, hogy Góliát, a filiszteus, szidalmazta Izráel Istenét. Dávidnak ez fáj a legjobban, és itt a versben, a 45. versben, amit olvastam, azt mondja Góliát-nak: Izráel seregei Istenének nevében megyek ellened, akit te gyalázattal illettél.

Tulajdonképpen Dávidot úgy látjuk, hogy Isten nevében megy harcba, mert neki az fáj, hogy ez a filiszteus ember Izráel Istenét gyalázattal illette. Az újjászületett embernek mindenképpen lelki jellemzője, hogy fáj neki, ha Istenét bántják, szidják, csúfolják, gúnyolják. Tulajdonképpen a hit bátorsága az, hogy ez a Dávid mer szólni, sőt ki mer állni és mer vele harcolni.

Sok bukásunk származhat abból, amikor mi ezt nem merjük felvállalni. Amikor elhallgatjuk egy társaságban, közösségben. Van egy családi összejövetel vagy valamilyen ünnepség, és ott valaki megszólal és gyalázattal illeti Istennek a nevét. És mi ilyen helyzetben vajon mit teszünk? Mert Dávid ebben a helyzetben azt mondta: nem engedhetjük meg! Ezt én nem engedhetem meg! Lehet, hogy Saul megengedheti, lehet, hogy Izráel megengedheti, de én ezt nem engedem meg!

Elmondja a filiszteusnak, hogy azért öllek meg, azért jövök ellened, mert te Izráel Istenét gyalázattal illeted.

Az igéből nagyon világosan kitűnik, hogy ez a világ nem tud mást, csak Istent gyalázni. Amikor az ige azt mondja: ne szeressétek a világot, se azokat, akik a világban vannak, nem azért mondja nekünk az Úr, mert olyan sok jót mond Istenünkről a világ, hanem pontosan azért, mert a világ mindig az Isten ellensége marad. Nem tud mást csinálni, csak gyalázattal illetni Isten nevét. Bármilyen kérdésben: a tudomány területén például.

Nagyon nagy tudósok vannak előttünk, le a kalappal. Sok kutatással, nem tudom hány doktorátussal, de megcáfolják azt, hogy Isten áll minden mögött. Olyan könnyen meg tudják cáfolni azt, hogy ami létrejött, azért jött létre, mert Isten alkotta, mert van gondviselés. Figyeljük meg! Rögtön bizonyítják meg cáfolják. Lehet, hogy nem szidják Isten nevét, de magával az írásukkal, a cikkükkel, a gondolkozásukkal tulajdonképpen nem tesznek mást, mint kétségbe vonják azt, hogy Isten áll mindezek mögött. Ő mindennek a forrása.

Éppen ezért világosan mondja nekünk az ige, hogy mi ezen az oldalon kell, hogy álljunk. Az Isten gyermeke az Isten oldalán álljon. És ha Isten oldalán áll, akkor mindig szemben fog állni a világgal.

A múltkor hallottam valakitől egy kis történetet. Azt mondta neki egy néni egyszer: tiszteletes úr, én még az ördöggel sohasem találkoztam. Azt mondta neki a lelkipásztor: kedves néni, forduljon meg, akkor fog, mert akivel együtt haladunk, azzal nem vagyunk szemben, azzal nem találkozunk. Forduljon meg, mert akkor fog találkozni vele.

Valóban így van. Szemben vagy te az ördöggel? Szemben vagy te a Sátánnal? Szemben vagy te a világgal?

Dávidnak a lelki rajzához tartozik az is, hogy soha nem magának tulajdonította a győzelmet. Figyeljük meg. Igaz, ezt nem a mostani ige mondja, de előtte Saulnak azt mondja: a te szolgád mind az oroszlánt, mind a medvét megölte, úgy tesz azért e körülmetéletlen filiszteussal is. És monda Dávid: az Úr, aki megszabadított engem az oroszlánnak és medvének kezéből, meg fog szabadítani engem a filiszteusnak a kezéből is. Dávid azt mondta: a te szolgád megölte a medvét és az oroszlánt, de utána azt mondja: az Úr, aki megszabadított engem az oroszlánnak és a medvének a kezéből. Nem a maga erejére hivatkozik, nem a maga ügyességére hivatkozik, hanem arra, hogy az Úr megszabadította őt. Vagyis neki tulajdonítja a győzelmet.

A követő harcba csak úgy mehetünk mindig, ha az előző harcnak győzelmét az Istennek tulajdonítjuk és neki adunk dicsőséget azért. Mert ezen a földön minden ezért kell, hogy történjék, hogy Isten dicsősége tündököljön.

Figyeljük meg: Dávid majd ezzel a harccal is azt akarja: Tudja meg az egész föld, hogy van Izráelnek Istene. Mert az Isten dicsőségét lopta meg a bűn, Isten dicsőségét homályosította el az ellenség, a Sátán. Az Isten dicsőségét igyekszik rombolni állandóan a mi ellenségünk. Éppen ezért a hívó ember nem akar mást, csak azt, hogy az Ő dicsősége még szebben tündököljék. Az Úr dicsősége még nagyobb legyen, és a föld meglássa az Úrnak a dicsőségét.

A Bibliának nagy és szent tanítása az, amit az öreg Jákób mond, amikor fiait megáldja. Amikor az egyik fia eléje kerül, akkor már Jákób is úgy látja: ezek a fiúk is nagyon tökéletesnek, és egyszer csak felsóhajt: az Úré a szabadítás! Jaj, de sok ember gondolja, hogy ő maga felveheti a harcot a bűnnel szemben.

Egyszer azt mondta nekem egy iszákos ember: tiszteletes úr, én akkor teszem le a poharat, amikor akarom. Aztán kiderült: dehogy akkor! Még csak akkor sem, amikor a felesége a seprővel egy kicsit igyekezne: tegye le a poharat. Kiderül, hogy még akkor sem tudja letenni. Én akkor teszem le, ... Én akkor hagyom abba a rossz szokásomat, amikor akarom, akkor hagyom abba a bűnt, amikor akarom. — És kiderül: nem!

Dávid tudja, hogy egy valaki tud rajtam segíteni, egy valaki tud *szabadítást adni* az Isten — érdekes, hogy nem is *győzelemnek* nevezi Dávid. Ennyire Istennek tulajdonítja azt, ami történni fog. Ennyire bizonyos benne, hogy Isten fog közbelépni. Isten hatalmasan fog közbelépni. Azt mondja: Övé a szabadítás!

Éppen ezért Dávid nem azért akar győzni, hogy híres és megbecsült ember legyen, hogy neve bekerüljön a történelemlétkönyvbe, hanem azért akar győzni, hogy az Isten dicsőségét meglássák az emberek, és meglássák azt, hogy mi lesz az ellenségnek a veszte.

Olyan érdekes, hogy Góliát mit lát Dávidban. Ő ezeket abszolút nem látja. Annyit lát Dávidban, hogy (a 42. versben olvassuk), „Ifjú, piros és egyszer smind szép tekintetű.” De az Úr azt nézi, ami a szívben van. — Pont itt olvassuk a 1Sámuel könyvében: de az Úr azt nézi, ami a szívben van.

Nagy lelki üzenete ennek az igének. Hogy mutat ez a történet Jézusra? Minden Ószövetségi történetből ezt kell meglátnunk.

Azt vettem észre, hogy ez a történet úgy mutat Jézusra, hogy Góliáttal szemben egy személynek kellett felvennie a harcot. Pedig azt szoktuk mondani: sok lúd disznót győz. Azt várnánk, ha Izráel egész serege nekimegy ennek a hústoronynak, akkor csak szét tudják cincálni. És nem ez történik. Hanem elkezdenek tanácskozni Izráel népe és Saul, hogy ki lesz az, aki elmegy a harcba, aki legyőzi a Góliátot?

Ez a történet így mutat nekünk Jézus Krisztusra. Nagy tanácstalanság lenne, mert nem mehet az egész nép harcba. Nem mehetnek együtt Góliát ellen. Egy valakinek kell mennie. És ez az egy valaki Jézus Krisztus lesz, mert az ő-ellenséggel csak a felkent király veheti fel a harcot. Dávid itt a felkent király. Ennek a történetnek az a lényege, hogy a felkent király veheti fel a harcot csak az ellenséggel szemben. Ennek ez a lényege, hogy a többiek együtt is nagyon bátortalanok, nagyon tehetetlenek, és együtt is vesztesre vannak ítélve. Egy valakinek kell felvennie a harcot. A nép sóvároghat győzelem után, de tulajdonképpen az egész nép tehetetlen.

Egy ember győzelme, Dávid győzelme, az egész népnek a győzelme lett.

Milyen drága üzenet ez a számunkra ezen a mai napon. Jézus Krisztusnak a győzelme az az Ő egész népének a győzelme lett. Milyen drága üzenet ez, ami majd az Újszövetségben úgy csúcsosodik ki, hogy *egy* igaz által igaz lett a többi is. A győzelem áthatott a többiekre, egész Izráel győztes lett így.

Jézus Krisztus igazsága tulajdoníttatik a hívő embernek, az Ő gyermekének, akinek a szívében él, és akit Isten Szentlelke újjászült. Neki ajándékozta Isten Jézus Krisztus győzelmét, igazságát, mert felvette a harcot az ellenséggel szemben.

Röviden arról, mi lett Góliát vége? Most ne csak azt lássuk meg, mi lett Góliát vége, hanem lássuk meg azt, hogy az Újszövetségben a Jelenések könyve vigasztalja Isten harcban álló népét, az Isten gyermekeit vigasztalja és bátorítja, hogy ez az ellenség legyőzött. Olyan, mint a fullánk nélküli méhecske, amelyik ugyan repdes, még van, még számolni kell vele, de nincs ereje már, reá ítélet vár.

A Jelenések könyve elmondja itt Góliátnak: mi lesz veled, mi lesz a filiszteusokkal. Ezért van leírva. Nem azért van leírva, hogy valami horrorisztikus dolgot mondjon nekünk a Biblia, hogy levágom a fejedet. És azt mondja: a filiszteusok seregének tetemét pedig az égi madaraknak és a mezei vadaknak fogom adni a mai napon. Ez azért van itt leírva, hogy tudja meg az ellenség, és tudja meg mindaz, aki az ellenség oldalán áll, hogy mi lesz a vége: halálnak útja. Mi lesz a vége? A kénkövel égő tüzes tó, amibe bele fog vettetni. — Ahogy János apostol mondja a Jelenések könyvében: oda vették az ősi kígyó, a Sátán, az ellenség, az oda vették bele, a kénkövel égő tüzes tóba, és elveszi az ő ítéletét.

Mert ezzel akar vigasztalni bennünket Isten igéje, hogy azért az Úr az Úr. Az Úr, a seregek Ura a mi Istenünk. Jákób Istene a mi várunk, nem félünk, mert hozzá tartozunk.

Azért is fontos ez, mert megőriz attól a félelemtől bennünket ennek az ígének a tanítása, hogy esetleg kudarcot vallunk. Minden ember fél attól, amikor csatába megy, hogy esetleg kudarcot vall. Hogy ne féljünk, mert aki Isten oldalára állott, az nem lesz kitéve a legyőzetés veszélyének, mert Isten Isten marad. Mert ígéretei állnak, mert nem változik, ezért ne féljünk, és ne rettegjünk.

Végül milyen bizonyág ez? Hiszen ez a cél Dávid szerint. Nem az a cél, hogy Góliát meghaljon, hogy a filiszteusoknak tetemét megegyék a madarak. Dávid szerint nem ez a cél, hanem az, hogy lássák meg, hogy Isten hatalmas. Lássák meg, hogy jó és érdemes benne bízni. Lássák meg, hogy érdemes hozzá tartozni, az Ő oldalán harcolni, mert Ő harcol értünk. Miközben azt gondoljuk, hogy mi harcolunk, aközben az ige azt mondja: az Úr pedig harcol érte-tek. Hiszen nekünk olyan fővezérünk van, aki elől megy a harcban, akit követhetünk a harcban, és aki örök győzelmét nekünk adja, és hit által neked tulajdonítja.

Győzelmes harcaid után hadd tudja meg a környezeted, amelyik igyekezett lebeszélni, amelyik igyekezett visszahúzni, amelyik igyekezett eltántorítani a hitharcoktól, hogy van Izráelnek Istene, aki a népét óvja, szereti, és aki népének győzelmet ad.

### ***Imádkozzunk!***

Úr Jézus Krisztus, téged szeretnénk magasztalni, áldani, dicsőíteni azért, hogy te voltál az, aki felvetted a harcot a Sátánnal szemben. Nem tudott volna senki kiállni. Azt mondtad, majd én elmegyek. Küldj el engem. Itt vagyok én. Vállaltad, hogy eljössz ide a mélységbe, emberi formát öltesz. Nem harci díszben jössz, hanem szegénységben, jászolban, számárháton, mert nem testi fegyverekkel akartál jönni, hanem saját testeddel, véreddel vívtad ki a győzelmet.

Ezért magasztalunk téged, Urunk, mert együttesen sem lett volna erőnk legyőzni ellenségünket. Ezért köszönjük, hogy téged rendelt az Atya, és te ezt engedelmesen vállaltad. Egészen a keresztfáig engedelmes voltál, halálodig.

Kérünk, őrizd meg bennünket minden félelemtől, rettegéstől. Őrizd meg bennünket elkeseredéstől, hiszen annyi harcunk van. Te tudod, mennyit harcolunk testünkkel, kísértésünkkel, ezzel a világgal. Sokszor belefáradnánk ebbe a harcba.

Kérünk, emeld fel a tekintetünket. Emeld magadra a tekintetünket, hogy reád nézzünk, a hitnek szerzőjére és bevégezőjére. Köszönjük, hogy harcainkban egy a mentség, a te szent neved. Nem kell nekünk magunkban harcolni, hanem a te nevedben mehetünk.

Kérünk, áldd meg éjszakánkat, holnapi napunkat, szeretteinket közelben vagy távolban. Gyülekezetünket, betegeinket, megfáradtakat, az időseket, a gyászolókat, gyermekeket, a fiatalokat.

Ölelj körül szereteteddel és segítségeddel bennünket, Urunk.

Ámen.

Énekeljük a 680. éneket.

**680**

**Szent, győzedelmes élet**

(812)

☞ [ ? ]

🎵 Rettungsjubel, 1906

☞ Vargha Gyuláné (1863-1947)



Szent, győ - ze - del - mes é - let, mely - ből e - rő fa - kad,  
De hogy le - hetsz te győz - tes, kit bűn tart fog - lya - úl?



Ez lé - gyen osz - tály - ré - szed e föl - dön már a - lant.  
Ha té - ged is le - győz - het a győ - ze - del - mes Úr.



A bűnt az Úr le - győz - te, min - dent el - vé - ge - zett,  
Csak ősz - sze - tör - ni en - gedd ke - vély, bű - nös szi - ved,



A harc már el van dől - ve, győz - tes lett a ke - reszt.  
Az Úr ke - reszt - jét fel - vedd: s a győ - ze - lem ti - ed.

3. Ha szíved dalra gerjed, dicső egy dal lesz ez,  
Mely von sok bűnös lelket az Úr keresztjéhez,  
Amelynek zengzetétől az ellen megriad,  
Mert abból ég felé tör győzedelmes öntudat.

4. A harc hevesebb egyre, közelg a nagy Király,  
Ó, boldog, kit fegyverbe', ébren s talpon talál.  
Légy kész elébe menni, álljad meg jól helyed,  
Nem árthat annak semmi, akit az Úr szeret.